

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**Всеукраїнська науково-практична конференція
магістрантів і молодих дослідників**

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВЕТЕРИНАРНОЇ
МЕДИЦИНИ**

«НАУКОВІ ПОШУКИ МОЛОДІ У ХХІ СТОЛІТТІ»

16 листопада 2023 року

**Біла Церква
2023**

УДК 636.09:378-053.6:001(063)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Шуст О.А., д-р екон. наук, професор.

Варченко О.М., д-р екон. наук.

Димань Т.М., д-р с.-г. наук.

Зубченко В.В., канд. екон. наук.

Власенко С.А., д-р вет. наук.

Шаганенко Р.В., канд. вет. наук.

Качан Л.М., канд. с.-г. наук.

Ластовська І.О., канд. с.-г. наук.

Олешко О.Г., канд. с.-г. наук.

Наукові пошуки молоді у XXI столітті. Актуальні проблеми ветеринарної медицини: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції магістрантів і молодих дослідників (Біла Церква, 16 листопада 2023 р.). – Біла Церква: БНАУ, 2023. – 160 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

У літературних джерелах є досить публікацій щодо семіотики, діагностики, лікування та профілактики хвороб печінки у дрібних домашніх тварин. Однак, автори вивчали лише окремі патології, зокрема гепатодистрофію, гепатит, що не давало їм можливості вивчити диференційну діагностику окремих патологій гепатобіліарної системи та особливості їх перебігу, що є актуальним як для пізнання патогенезу та діагностики, так і лікування хворих тварин [3–5].

Ключові слова: собаки, гепатопатії, Ессенціале форте Н, Реосорбілакт, Аскорбінова кислота, АсАТ та АлАТ.

Мета роботи – апробувати схему лікування собак за гепатопатій.

Матеріалом для дослідження були собаки різних порід віком від 3 до 5 років, з симптомами гепатопатій, які належали жителям м. Вінниця.

Для проведення лікування ми відібрали 10 собак за гепатопатії і їх поділили на дві групи: дослідну (n=6) та контрольну (n=4).

Для лікування собак дослідної групи апробували наступну схему:

– внутрішньо “Ессенціале форте Н” (гепатопротектор), по 600 мг двічі на добу впродовж 30 днів;

– внутрішньовенно у перші три дні “Реосорбілакт” (100 мл);

– внутрішньовенно у перші три дні “Аскорбінова кислота” (4 мг/кг маси тіла) 1 раз на добу.

Для лікування собак контрольної групи застосовувалася схема ветеринарної клініки: впродовж трьох діб внутрішньовенно 10 % розчин глюкози 150 мл, аскорбінова кислота (4 мг/кг маси тіла) 1 раз на добу, катозал по 4 мл внутрішньом'язово 10 днів та продевіт-тетра по 2 мл на 1, 7, 14, та 21 день лікування.

Запропонована схема лікування собак дослідної групи сприяла відновленню білоксинтезувальної функції печінки (рівень загального білку у середньому становив – 73,4 г/л, а вміст альбумінів – 48,4 %, що є нормою). Також відновлювалася цитозольна та мітохондріальна структури печінкових клітин, на що вказували показники активності амінотрансфераз. Активність АсАТ була в нормі у 51 % собак, у інших знизилася на 12,6–30 %. Активність АлАТ в середньому становила 318,2 нкат/л, тобто була в нормі у 83,8 %. У собак контрольної групи АсАТ та АлАТ не змінювалася.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Дикий О.А. Гепатодистрофія у собак службових порід (етіологія, патогенез, діагностика, лікування та профілактика): Автореф. дис. ... канд. вет. наук / О.А. Дикий. – К., 2000. – 17 с.
2. Зміни властивостей еритроцитів у собак / Анфьорова М.В., Головаха В.І., Піддубняк О.В., Тишківський М.Я. // Наук. вісник Львів. нац. ун-ту вет. медицини та біотехнології ім. С.З. Гжицького. – Львів, 2016. – Т. 18, № 3 (71). – Ч. 2. – С. 3–6.
3. Ascites is a negative prognostic indicator in chronic hepatitis in dogs / [E. Raffen, A. A. McCallum, T.J. Scase, P.S. Watson] // J. Vet. Intern. Med. – 2009. – Vol. 23(1). – P. 63–66.
4. Левченко В.І. Диференціальна діагностика гепатодистрофія та цирозу печінки у собак / Левченко В.І., Соловійова Л.М. // Вісник Білоцерків. держ. аграр. ун-ту. – Біла Церква, 2004. – Вип. 29. – С 106–113.
5. Левченко В.І. Порівняльна ефективність різних методів лікування собак при токсичній гепатодистрофія / В.І. Левченко, Л.М. Соловійова // Наук. вісник Львів. держ. акад. вет. медицини ім. С.З. Гжицького. – Т. 5 (2), ч. 3. – Львів, 2003. – С. 111–115.

УДК: 636.8.09:616.36:619

ВОЛОШИН В.С., магістрант

Науковий керівник – **ТИШКІВСЬКИЙ М.Я.,** канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

КЛІНІКО-МОРФОЛОГІЧНІ ПРОЯВИ ГЕПАТОПАТІЙ СОБАК В УМОВАХ М. ВІННИЦЯ

За розвитку можливостей діагностики хвороб внутрішніх органів встановлено, що захворювання печінки зустрічаються частіше, ніж вважалося раніше [1, 2]. Хвороби печінки або гепатопатії у дрібних домашніх тварин є найпоширенішою патологією, проте і однією із недостатньо вивченою у клінічній ветеринарії. У собак найчастіше діагностуються наступні гепатопатії: гострий та хронічний гепатит, гепатодистрофія, різні

новоутворення, фіброз печінки, медикаментозний гепатит і запальні захворювання. У літературних джерелах зустрічаються публікації, що присвячені вивченню клінічної, лабораторної і гістологічної діагностики різних видів патологій печінки в собак [3–6]. Проте, необхідно зауважити, що на даний час є недостатньо висвітленим питання саме морфологічних змін печінки за різних гепатопатій в собак у комплексі із іншими видами досліджень. Тому, питання спеціальних досліджень печінки за гепатопатій є однією із актуальних проблем ветеринарної науки і практики.

Ключові слова: захворювання печінки, гепатопатія, собаки, патоморфологічні зміни, діагностика.

Мета роботи – вивчити клініко-морфологічні прояви гепатопатій собак в умовах м. Вінниця.

Матеріалом для дослідження були собаки різних порід віком від 3 до 5 років, з симптомами гепатопатій, які належали жителям м. Вінниця.

Нами встановлено, що гепатопатії є поширеною патологією серед собак в умовах м. Вінниця. Основною причиною виникнення і поширення даної патології є незбалансованість раціону, в тому числі згодовування недоброякісних кормів. Серед гепатопатій у собак зустрічалася: гепатодистрофія – у 43,4 %, гепатит – 25,5 % випадків, холецистит – у 18,9 %, цироз – у 11,3 %, новоутворення – 0,9 %.

Клінічні симптоми за хвороб печінки в собак мали схожу симптоматику: втрата апетиту, розлади травлення, діарея, болочість очеревини, загальна сонливість і в'ялість тварини та інше. У важких випадках та за цирозупечінки, виникав асцит.

За гепатиту відмічалось підвищення рівня загального білірубіну, АсАТ, АлАТ, холестерину та лужної фосфатази. За гепатодистрофії відбувалося підвищення рівня загального білірубіну, АсАТ, АлАТ, лужної фосфатази і зниження рівня холестерину. За новоутворень печінки підвищувався рівень загального білірубіну, АсАТ та АлАТ.

Гістологічне дослідження тканини печінки дозволяє точно відобразити характер та тяжкість гепатопатії [5]. За гістологічного дослідження печінки за гепатиту діагностували порушення балочної будови часточок, гепатоцити набували некротичних і дистрофічних змін. За гепатодистрофії печінки встановлено дрібно- і великовогнищеву жирову дистрофію гепатоцитів, дрібновогнищеву дистрофію епітелію жовчних ходів, що супроводжується некротичними змінами.

На нашу думку, усі використані методи діагностики гепатопатій були інформативними діагностичними маркерами даної патології, яке дозволяє провести диференційну діагностику хвороб печінки, запобігти постановці неправильного діагнозу і поставити остаточний діагноз.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Влізло В.В., Максимович І.А., Галяс В.Л. Лабораторна діагностика у ветеринарній медицині : довідник. Львів, 2008. 92 с.
2. Sutherland R. Biochemical evaluation of the hepatobiliary system in dogs and cats. The Veterinary clinics of North America. Small animal practice. – 1998. Vol. 19. Is.5. P. 899-927.
3. Гудима Т. М. Діагностика жирової гепатодистрофії і лікування собак службових порід у системі диспансеризації (методичні рекомендації). Т.М. Гудима, Л.Г. Слівінська. Львів, 2016. 28 с.
4. Villiers E., Ristić J. (2016) BSAVA manual of canine and feline clinical pathology. British Small Animal Veterinary Association. 3rd ed. Guarantee in England. Pp. 27– 67, 237–261.
5. Зміни властивостей еритроцитів у собак / Анфьорова М.В., Головаха В.І., Піддубняк О.В., Тишківський М.Я. // Наук. вісник Львів. нац. ун-ту вет. медицини та біотехнології ім. С.З. Гжицького. – Львів, 2016. – Т. 18, № 3 (71). – Ч. 2. – С. 3–6.
6. Хомич В.Т., Горальський Л.П., Ших Ю.С., Сокульський І.М., Колесник Н.Л. Морфологія собаки: навч. посібник.; за ред. В. Т. Хомича. – Вид. 2- ге, випр. і допов. Житомир : ЖНАЕУ, 2020. 508 с.

УДК: 636.8.09:616.62-002:619

СИДОРЕНКО В.В., магістрантка

Науковий керівник – **ТИШКІВСЬКИЙ М.Я.**, канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ТЕРАПЕВТИЧНА ДОПОМОГА КОТАМ ЗА УРОЦИСТИТУ

Серед хвороб кішок вагоме місце займають внутрішні [1]. Серед внутрішньої патології чільне місце займають захворювання ренальної системи. Слід зазначити, що перебіг багатьох інфекційних і паразитарних хвороб супроводжується порушенням функцій ренальної системи. За літературними даними захворювання сечової системи у котів становить 35 % від усієї кількості хвороб [2].